

T.C.
ÇANKIRI VALİLİĞİ
İL GIDA TARIM VE HAYVANCILIK
MÜDÜRLÜĞÜ

ÇANKIRI

İL GIDA TARIM VE HAYVANCILIK MÜDÜRLÜĞÜ

BRİFİNGİ

OCAK-2017

TARIM

İl ekonomisi tarım ve hayvancılığa dayalıdır. Çankırı İli arazi dağılımı ve sulanabilir tarım alanı şu şekildedir.

ÇANKIRI İLİ ARAZİ DAĞILIMI

KULLANIM ŞEKLİ	ALANI (Ha)	TOPLAM İÇİNDEKİ PAYI (%)
Tarım Alanı	268.580	36
Orman Alanı	192.163	26
Çayır- Mera	149.500	20
Kullanılmayan ve Yerleşim Alanı	138.757	18
TOPLAM	749.000	100

SULANABİLİR TARIM ARAZİSİ

KULLANIM ŞEKLİ	ALANI (Ha)
SULAMAYA ELVERİŞLİ TARIM ALANI	76.099
SULANABİLİR ARAZİ	34.418
SULANAN ARAZİ	41.681
ÇİFTÇİ SULAMASI	5.000
DSİ SULAMASI	21.094
İL ÖZEL İDARESİ SULAMASI	15.587

TARIM ARAZİSİNİN EKİLİŞLERİNE GÖRE DAĞILIMI

KULLANIM ŞEKLİ	ALAN (Ha)	ORAN (%)
TAHILLAR	120.766,8	44,95
BAKLAGİLLER	916,3	0,34
ENDÜSTRİYEL BİTKİLER	359,6	0,13
YAĞLI TOHUMLAR	342,5	0,12
YUMRULU BİTKİLER	253,3	0,10
YEM BİTKİLERİ	10.660,7	3,98
NADAS	72.753,3	27,08
MEYVE ALANLARI	2.470,4	0,91
SEBZE ALANLARI	6.592,2	2,45
TARIMA ELVERİŞLİ OLUP KULLANILMAYAN	53.464,7	19,94
TOPLAM	268.580,0	100,00

(NOT: Veriler İVA verileridir)

SEÇİLMİŞ ÜRÜNLERİN EKİM ALANI VE ÜRETİM MİKTARI

ÜRÜNÜN CİNSİ	EKİM ALANI (Da)	ORTALAMA VERİM (Kg/da)	ÜRETİM MİKTARI (Ton)
BUĞDAY	960.555	347,5	333.846
ARPA	216.828	344	74.671
ÇELTİK	23.856	783	18.693
KAVUN	38.960	1.700,5	66.252
FİĞ DANE	23.381	115,6	2.703
FİĞ (YEŞİL OT)	25.244	853	21.541
KORUNGA (YEŞİL OT)	35.687	1.018	36.345
YONCA	20.254	3.653	74.006
DOMATES	8.607	2.185	18.804
ŞEKER Pancarı	3.596	5.827	20.945
KİRAZ	2.284	587	1.363
CEVİZ	2.454	375	920
MEYVE AĞAÇLARI (Adet)	Muhtelif Meyve fidanı 1.007.853 Adet		

(NOT: Veriler İVA verileridir)

HAYVAN VARLIĞI

HAYVAN CİNSİ		2016 YILI		
SIĞIR	KÜLTÜR	53.784		
	MELEZ	55.013		
	YERLİ	17.460		
	MANDA	1.195		
	TOPLAM BÜYÜKBAŞ	127.452 (12.969 işletme)		
KOYUN		91.527		
KEÇİ	TİFTİK KEÇİSİ	2.139		
	KIL KEÇİSİ	20.412		
TOPLAM KÜÇÜKBAŞ		114.078 (586 işletme)		
KANATLI	TAVUK	TİCARİ (YUMURTA+ET)	3.220.450 (78 işletme)	
	KAZ, ÖRDEK, HİNDİ		16.409	
	TOPLAM KANATLI		3.236.859	
ARI	ESKİ USUL		589	55.661
	MODERN		55.072	

HAYVANSAL ÜRETİM VE VERİM

Ürünün Cinsi	Hayvan Türü	Hayvan Sayısı	Verim Kg/Baş/Kovan	Üretim Miktarı (Ton/Lt/Adet)
Et	Büyükbaş	23.244	180 Kg/Karkas	4.184
	Küçükbaş	64.166	18 Kg/Karkas	1.155
	Kanatlı	2.886.600	5 Dönem/1,75Kg/Karkas	25.257
Süt	Büyükbaş	32.400	4.500 Litre/300 Gün	144.000
	Küçükbaş	40.500	48 Litre/180 Gün	1.944
Yumurta	Kanatlı	333.850	Adet/280 Gün	93.478.000 Adet/yıl
Bal	Arı	55.661	6,00 Kg/Kovan	334
Bal Mumu	Arı	55.661	500 gr/Kovan	28
Su Ürünleri	Alabalık	200.000	0,200	40

TİCARİ KANATLI İŞLETME VARLIĞI

İlçe	Etçi	Mevcut sayı	Yumurta	Mevcut sayı	Toplam İşletme	Toplam Mevcut sayı
Top. İşlet. Sayısı	68	2.886.000	10	333.850	78	3.220.450
Kümes Sayısı		124		24		148

HASTALIKLARLA MÜCADELE KAPSAMINDA YAPILAN AŞILAMA SAYILARI

AŞI	2014	2015	2016
Şap	228.612	201.432	217.150
Sığırların Noduler Ekzantemi	489	81.811	104.563
Sığır Brucelloz	18.988	14.376	16.9661
Koyun-Keçi Brucelloz	12.348	-	2.748
Koyun-Keçi Vebası	37.023	27.381	34.492
Kuduz	4.144	4478	5.153
Anthrax (Şarbon)	10.151	7.007	2.770
Sağlık Taraması	800.910	317.499	-
Küçükbaş Mavidil	-	-	7.147

EĞİTİM YAYIM FAALİYETLERİ

EĞİTİM YAYIM UYGULAMALARI

TÜRÜ	2017 PLANLANAN	2016 PLANLANAN	2016 GERÇEKLEŞEN	KATILIM SAYISI
Çiftçi Toplantısı	411	503	338	5060
Demonstrasyon (Sonuç)	16	20	21	21
Demonstrasyon (Metot)	12	26	16	173
Çiftçi Kursu	5	2	12	258
Tarla Günü	7	8	6	480
Teşvik Müsabakası	5	2	2	600

KURSLAR

2016 YILINDA AÇILAN KURSLAR

İl Gıda Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü, İl Milli Eğitim Müdürlüğü, Halk Eğitim Müdürlüğü ve İŞKUR İl Müdürlüklerince düzenlenen kurs toplamı aşağıdaki gibidir.

İŞKUR İl Müdürlüğü-İl Milli Eğitim Müdürlüğü İle Ortak Açılan Kurslar

S NO	KURSUN ADI	KÖYÜ	KURS SÜRESİ VE SAATİ	KURSIYER SAYISI
1	BASINÇLI SULAMA SİST.	ÇATALELMA	10 GÜN 80 SAAT	13 K
2	BASINÇLI SULAMA SİST.	İNAÇ	10 GÜN 80 SAAT	23 K
3	MANTARCILIK	ESENTEPE	24 GÜN 192 SAAT	13 K
4	ARICILIK KURSU	ÇERKEŞ	10 GÜN 80 SAAT	9 E
5	SICAK İKLİM TAHİL YETİŞ	ÇATALELMA	27GÜN/136 SAAT	21 K
6	SÜT SIĞIRI YETİŞTİRİCİSİ	KARAŞEYH	16 GÜN/80 SAAT	25 K
7	SÜT SIĞIRI YETİŞTİRİCİSİ	İNAÇ	16 GÜN/80 SAAT	24 K
8	BASINÇLI SULAMA SİST.	YAPRAKLI	10 GÜN 80 SAAT	18 K
GENEL TOPLAM				146

Milli Eğitim (Halk Eğitim) Müdürlüğü İle Ortak Açılan Kurslar

S NO	KURSUN ADI	KÖYÜ	KURS SÜRESİ VE SAATİ	KURSIYER SAYISI
1	ARICILIK KURSU	DEĞİM	14 GÜN/80 SAAT	16 E
2		MERKEZ	24 GÜN/80 SAAT	57 E
3		ORTA	24 GÜN/80 SAAT	17 E
4				22 E
GENEL TOPLAM				112

4342 SAYILI MERA KANUNU UYGULAMALARI

4342 Sayılı Mera kanununun yürürlüğe girmesi ile birlikte; daha önce çeşitli kanunlarla tahsis edilmiş veya kadimden beri kullanılmakta olan mera, yaylak, kışlak ve benzeri yerlerin tespiti, tahdidi ile ilgili köy veya belediyelere tahsislerinin yapılması, en iyi şekilde kullandırılması, bakım ve islahlarının yapılarak verimliliklerinin artırılması çalışmaları devam etmektedir.

İlimiz Merkez İlçe mahalleleri belde ve Köy muhtarlıkları dahil 397 yerleşim yerinin tamamında mera tespit ve tahdit işlemleri tamamlanmıştır. Tescil ve tahsis aşamaları devam etmektedir.

Toplam Yerleşim Yeri Sayısı	397
Mera Çalışması Yapılan Birim Sayısı	397
Oran(%)	100
İlin Toplam Mera Alanı(ha.)	149.500
Mera Çalışması Yapılan Mera Alanı (ha.)	149.500
Oran (%)	100

İLİMİZDE YAPILAN TAHDİT, TESCİL VE TAHSİS ÇALIŞMALARI

İlimiz genelinde 149.500 ha mera varlığı olup tespit ve tahdit çalışmaları yüz yüz olarak tamamlanmıştır. Tahsis çalışmaları devam etmektedir

TESPİT TAHDİT TAHSİS DURUMU	KÖY SAYISI	KADİM MERA (HA)	5/b ye GÖRE TESPİT EDİLEN MERA (HA)	TOPLAM MERA (HA)
TAHDİT ve TESCİLİ DEVAM EDEN	397	86.101,59	63.398,41	149.500,00
TAHSİS YAPILAN	215			
MERA ISLAH YAPILAN	13			MERA ISLAHI YAPILAN ALAN: 6.946 (Ha)

MERA ALANLARI

İLÇE	MERASI BULUNAN KÖY-MAH.SAYISI	PARSEL SAYISI (ADET)	ALAN TOPLAMI (HA)
MERKEZ	51	1531	34.536
ATKARACALAR	9	67	3.142
BAYRAMÖREN	5	11	336
ELDİVAN	17	421	7.207
ÇERKEŞ	46	609	12.885
ILGAZ	57	899	5.001
KURŞUNLU	25	200	22.656
KORGUN	13	152	5.827
KIZILIRMAK	27	735	11.996
ORTA	27	886	26.585
ŞABANÖZÜ	22	399	11.387
YAPRAKLI	31	472	7.936
TOPLAM	330	6382	149.500

MERA ISLAH VE AMENAJMAN PROJELERİ

	PROJE ALANI (DA)	PROJENİN MALİYETİ (TL)
Islahı Tamamlanan 7 mera	25.761,56	1.520.794,00
Islah Çalışması Devam Eden 6 mera	43.701,10	1.919.229,72
TOPLAM	69.462,66	3.440.023,72

MERA ISLAHI BİTEN KÖYLER

Kızılırmak/Bayanpınar, Şabanözü/Bakırlı, Şabanözü/Gündoğmuş
Şabanözü/Karaören, Eldivan/Merkez, Çerkeş/Dikenli, Ilgaz/İkikavak

MERA ISLAHI DEVAM EDEN KÖYLER

Korgun İlçesi Karatekin Köyü, Merkez İlçe Germece Köyü,
Çerkeş İlçesi Aliözü Köyü, Orta İlçesi Özlü Köyü

2017 YILI MERA ISLAHINA TEKLİF EDİLEN KÖYLER

Çerkeş İlçesi Çalcıören Köyü
Orta İlçesi Elmalık Köyü

TARIMSAL ÜRÜN İŞLEYEN FABRİKALAR

İŞLETME TİPİ	ADET	TOPLAM KAPASİTE TON/YIL
YEM FABRİKASI	5	144 Bin
MAKARNA İRMİK FABRİKASI	3	157 Bin
ÇELTİK İŞLEME	3	27 Bin
UN İŞLEYEN TESİS	10	170 Bin
BAL ve REÇEL	4	2 Bin
ET ve ET ÜRÜNLERİ	3	58 Bin
TUZ	3	140 Bin
TOPLAM	31	

GIDA VE YEM İŞYERLERİ - DENETİM

İŞYERİ TÜRÜ	ADET	DENETLEME SAYISI
GIDA ÜRETİM YERİ	148	341
GIDA SATIŞ YERİ	635	1038
TOPLU TÜKETİM YERİ	496	1022
YEM İŞLETMESİ	177	203
TOPLAM	1456	2604

GIDA ÜRÜNLERİ İHRACAATI (2016 YILI)

ÜRÜNLER	İHRACAT MİKTARI (Ton)	ÜLKELER
Makarna	65.158	75 Ülke (Angola, Somali, Madagaskar, Cubiti, Gambiya, Benin, Kamerun, S.Arabistan, Arnavutluk, Yemen, Sudan Kongo, Gana, Nijer, Senegal, Liberya, v.s)
Un	41.491	
İrmik	2.417	
Tuz	204	
TOPLAM	109.270	

HAYVANSAL ÜRÜNLER İHRACAAT (2016 YILI)

YIL	ÜRÜNLER	İHRACAT MİKTARI (TON)	ÜLKELER
2014	Kanatlı Eti	1.197	Irak, Gürcistan, Arnavutluk
	Kaya Tuzu (Hayvan yem katkısı)	805	Bulgaristan
	TOPLAM	2.002	
2015	Kanatlı Eti	3.269	Gürcistan, Kosova, Irak, Suriye, Tacikistan
	Kaya Tuzu (Hayvan yem katkısı)	1.380	Bulgaristan
	TOPLAM	4.649	
2016	Kaya Tuzu (Hayvan yem katkısı)	230	Bulgaristan
	TOPLAM	230	

İLİMİZDE BAKANLIK VE İL ÖZEL İDARESİ KAYNAKLI UYGULANAN PROJELER VE YAPILAN DESTEKLEMELER

BAKANLIK KAYNAKLI UYGULANAN PROJELER VE YAPILAN DESTEKLEMELER

MEYVECİLİĞİ GELİŞTİRME PROJESİ

ORGANİK KAVUN YETİŞTİRİCİLİĞİ PROJESİ

ORGANİK SOFRALIK ÜZÜM ÜRETİMİNİN YAYGINLAŞTIRILMASI PROJESİ

ORGANİK TARIM EĞİTİM PROJESİ

ORGANİK ÇİLEK YETİŞTİRİCİLİĞİ

ÇEVRE AMAÇLI TARIM ARAZİLERİNİN KORUNMASI PROJESİ (ÇATAK)

TARIMSAL YENİLİKLERİN YAYGINLAŞTIRILMASI KORUMALI TARIM PROJESİ

İTRİ VE TIBBİ BİTKİLER KARABUĞDAY ve LAVANTA ÜRETİMİNİ GELİŞTİRME PROJESİ

BAMYA YETİŞTİRİCİLİĞİNİ GELİŞTİRME PROJESİ

ÇAYIR MERA VE YEM BİTKİLERİ ÜRETİMİNİ GELİŞTİRME PROJESİ

ANKARA TİFTİK KEÇİSİNİ GELİŞTİRME PROJESİ (TEKE DAĞITIMI)

HAYVAN GEN KAYNAKLARINI KORUMA PROJESİ B.Baş (YERLİ KARA)

HAYVAN GEN KAYNAKLARINI KORUMA PROJESİ K.Baş (AKKARAMAN)

BİTKİSEL VE HAYVANSAL ÜRETİM DESTEKLEME MİKTAR VE ORANI (5 YILLIK)

YILLAR	BİTKİSEL ÜRETİM DESTEKLEME MİKTARI (TL)	HAYVANSAL ÜRETİM DESTEKLEME MİKTARI (TL)	TOPLAM
2011	19.652.706,02	9.537.805,97	29.190.551,99
2012	16.444.155,62	9.527.173,28	25.971.328,90
2013	17.839.857,79	9.922.256,17	27.762.213,96
2014	18.937.387,96	10.175.643,32	29.113.031,28
2015	20.389.078,98	11.925.577,79	32.314.656,77
TOPLAM	93.263.186,37	51.088.456,53	144.351.642,90

İİ ÖZEL İDARESİ KAYNAKLI PROJELER**2016 YILI GERÇEKLEŞME**

NO	PROJE ADI	MİKTARI ÇİFTÇİ SAYISI (ADET/KG)	ÇİFTÇİ – KURUM KATKISI (TL)	İL ÖZEL İDARE KATKISI (TL)	İL ÖZEL İDARE KATKISI %	TOPLAM ROJE YATIRIM TUTARI (TL)
1	Nohut Yetiştiriciliğini Geliştirme Projesi	15000 kg Nohut tohumu	42.420,00	18.180,00	30	60.600,00
2	Seracılığı Geliştirme Projesi	22 adet 504 m ² sera	225.500,00	225.500,00	50	451.000,00
3	Sebzeciliği Geliştirme Projesi	478.624 adet Muhtelif sebze fidesi	145.730,22	48.576,74	25	194.306,96
4	Yem Bitkileri Üretimini Geliştirme Projesi	2000 kg yonca 37000 kg korunga	142.002,00	60.458,00	30	202.460,00
5	Karabuğday Yetiştiriciliğini Yaygınlaştırma Projesi	970 kg Karabuğday tohumu	-	4.850,00	100	4.850,00
6	Meyveciliği Geliştirme Projesi (Fidan Dağıtımı)	13100 adet Muhtelif fidan	63.295,48	63.295,48	50	126.590,96
7	Bamya Yetiştiriciliğini Geliştirme Projesi	80 kg Bamya tohumu	-	2.400,00	100	2.400,00
8	Çilek Yetiştiriciliğini Geliştirme Projesi	90000 adet Frigo fide	-	33.030,00	100	33.030,00
9	Koyuncululuğu Geliştirme Projesi (Koç Dağıtımı)	70 baş Koç	98.521,00	20.179,00	17	118.700,00
10	Tohum Temizleme (Selektör Alımı) Projesi	1 adet Selektör	13.275,00	13.275,00	50	26.550,00
11	Hizmet Aracı Alımı Projesi	1 adet 4x4 pikap	50.000,00	42.776,32	46	92.776,32
TOPLAM			780.743,59	532.520,65		1.313.264,24

GIDA TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIđI KAYNAKLI PROJELER**YATIRIM BÜTÇESİ****2016 Yılında Uygulanan Projeler**

PROJE ADI
Bitkisel Üretim Geliştirilmesi Projesi
Çayır Mera Yem Bitkileri Üretimini Geliştirme Projesi
Hayvancılığı Geliştirme Projesi
Su Ürünleri Üretimini Geliştirme Projesi
Bitki Sağlığı Uygulamaları Kontrolü Projesi
Organik Tarımın Yaygınlaştırılması ve Kontrolü Projesi
Tarımsal Yayım Hizmetleri Projesi
Dođal Çiçek Sođanlı Bitkileri Koruma Projesi
Arazi Dağıtım Projesi
Arazi Toplulaştırma ve TİGH Projesi
İyi Tarım Uygulamalarının Yaygınlaş. ve Kontrolü Projesi
Hayvan Hastalık ve Zararlıları İle Mücadele Projesi
Kırsal Kalkınma Yatırımlarının Desteklenmesi Projesi
Kontrol Hizmetlerinin Geliştirilmesi Projesi
Çevre Amaçlı Tarımsal Alanların Korunması (ÇATAK) Projesi
İtri ve Tıbbi Bitkiler İle Boya Bitkileri Yetiş. Geliř. Projesi
Tarım Arazileri Edindirme ve Yönetimi Projesi
Sularda Tarımsal Faal. Kaynaklanan Kirliliđin Kontrolü Projesi
Gıda ve Yem Numunesi Alma Hiz.Gel.Projesi
Gıda Hizmetleri (Cari)

2017 Yılında Uygulanacak Projeler

PROJENİN ADI
Bitkisel Üretim Geliştirilmesi Projesi
Hayvancılığı Geliştirme Projesi
Hayvan Hastalıkları ve Zararlıları İle Mücadele Projesi
Bitki Sağlığı Uyg. Kont. Projesi
Çayır-Mera Yem Bitkileri Üretimini Geliştirme Projesi
Organik Tarımın Yaygınlaştırılması ve Kontrolü Projesi
Su Ürünleri Üretimini Geliştirme Projesi
Tarımsal Yayım Hizmetleri Projesi
Arazi Dağıtım Projesi
Arazi Toplulaştırma ve TİGH Projesi
Kontrol Hizmetlerinin Geliştirilmesi Projesi
Kırsal Kalkınma Yatırımlarının Desteklenmesi Projesi
Çevre Amaçlı Tarımsal Alanların Korunması (ÇATAK)
İdari Kapasitenin Geliştirilmesi Projesi
Gıda Hizmetleri (Cari)
İtri ve Tıbbi Bitkiler İle Boya Bitkileri Yetiş. Geliř. Projesi
Dođal Çiçek Sođanlı Bitkileri Koruma Projesi
İyi Tarım Uygulamalarının Yaygınlaş. ve Kontrolü Projesi
Sularda Tarımsal Faaliyetlerden Kaynaklanan Kirliliđin Kontrolü Projesi
Tarım Arazilerinin Devir ve Takip Sistemi

ORGANİK SOFRALIK ÜZÜM ÜRETİMİNİN YAYGINLAŞTIRILMASI PROJESİ

İlimizde organik tarımı yaygınlaştırmak amacıyla bakanlığımıza sunduğumuz Çankırı İl ve İlçelerine Bağlı Köylerde Organik Tarımın Geliştirilmesine Yönelik Çankırı Organik Sofralık Üzüm Üretimini Yaygınlaştırılması Projesi kabul edilerek, 2013 yılında İlimiz Merkez ilçesi Alaçat köyünde 48 işletmede 50 dekar alanda projemiz başlatılmıştır.

Projemizin tamamı Bakanlığımız BÜGEM kaynaklı olup 2016 yılında tamamlanmıştır.

TARIMSAL YENİLİKLERİN YAYGINLAŞTIRILMASI KORUMALI TARIM PROJESİ

Tarımsal Yeniliklerin Yaygınlaştırılması projesi kapsamında ilimizde 2015-2017 yılları arasında uygulanacak olan Korumalı Tarım Sisteminin Çankırı İlinde Yaygınlaştırılması Projesi çerçevesinde;

Proje 2014 yılında bakanlığımızca uygun görülmüş olup, Tarla Bitkileri Merkez Araştırma Enstitüsü ile birlikte yürütülmektedir.

Proje gereğince 2015 yılında Merkez ve Kızılırmak ilçelerinde 2 şer lokasyon da her biri 20 da olmak üzere toplam 80 Da alanda Demonstrasyon kuruldu. Ekim zamanında 100 çiftçinin katılımı ile tarla günü düzenlendi. Hasattan öncede yine tarla günü düzenlenerek sonuçlar çiftçilerle paylaşılmıştır.

2016 -2017 üretim sezonunda Merkez ve Kızılırmak ilçelerinde 2 şer lokasyon da her biri 20 da olmak üzere toplam 80 Da alanda Demonstrasyon kurulmuştur. Ekimde tarla günü yapılmış ve hasat öncesinde tarla günü vb. organizasyonlar yapılacaktır.

Bu sistemin geniş alanlarda uygulandığı bölgelere çiftçi gezisi düzenlenecektir.

İTRİ VE TIBBİ BİTKİLER İLE BOYA BİTKİLERİNİN ÜRETİMİNİ GELİŞTİRME PROJESİ “KARABUĞDAY”

Türkiye’de 25 İlde uygulanmakta olan “İtri ve Tıbbi Bitkiler ile Boya Bitkilerinin Üretimini Geliştirme Projesi” kapsamında bu yıl karabuğday tohumları temin edilerek çiftçimize ücretsiz olarak dağıtılmıştır. Çankırı Merkez, Korgun, Eldivan ve Şabanözü ilçelerinde toplam 16 çiftçimizin 147.684 dekarlık alanda ekim yapılmıştır.

İlimizde alternatif ürün olarak ekilmeye başlanan Karabuğday özellikle yöredeki çiçeklerin azaldığı dönemde 30-40 günlük yoğun olarak çiçek açmasından dolayı arıcılar için önemli bal kaynağıdır. Glüten ihtiva etmediği için Çölyak hastalarının beslenmesinde sorunsuz olarak kullanılmaktadır.

ÇAYIR MERA VE YEM BİTKİLERİ ÜRETİMİNİ GELİŞTİRME PROJESİ

Bakanlığımızca uygulanan proje kapsamında mera ıslahı uygulanan köyler başta olmak üzere yem bitkisi tohumluğu alınarak çiftçilerimize dağıtılmaktadır. Ayrıca çiftçilerimize yem bitkileri yetiştiriciliği hakkında bilgi verilmektedir.

2015-2016 yılları arasında İlimiz Atkaracalar İlçesi Budakpınar Köyü, Çerkeş İlçesi Kadıözü ve Saraycık Köyleri, Eldivan İlçesi Elmacı Köyü, Kurşunlu İlçesi Taşkaracalar Köyü, Orta İlçesi Kalfat Köyü ile Şabanözü İlçesi Gürpınar Mahallesi projesi uygulanmıştır.

ÇEVRE AMAÇLI TARIM ARAZİLERİNİN KORUNMASI PROJESİ (ÇATAK)

Bakanlığımız tarafından Çevre Amaçlı Tarım Arazilerini Koruma (ÇATAK) program uygulamaları 2008/14268 Sayılı Bakanlar Kurulu Kararı,2011/24 no'lu Uygulama Tebliği ve 2015/12 no'lu Uygulama Tebliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ ile yürütülmektedir.

Programa müracaat eden üreticiler, bahsi geçen Bakanlar Kurulu Kararı gereğince ve Uygulama Tebliği uyarınca, Bakanlığımız ile Taahhütname (Ek-3) ve Hibe Sözleşmesi (Ek-4) imzalayarak ÇATAK Programı kapsamındaki uygulamaları 3 yıl süresince yapacaklarını taahhüt edeceklerdir 2011/24 Tebliğe göre üretici başvuruları,1 Mart 2015-30 Eylül 2015 tarihleri arasında İl Proje Uygulama Komisyonunca belirtilmiştir. 23 Mayıs 2014 tarih ve 2014/6252 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile Çankırı İlimizin de içinde bulunduğu 51 İl ÇATAK Programı kapsamına alınmıştır. Çiftçilerin 3 yıl süre ile destekleneceği proje 3 kategoriden oluşmaktadır.

Kategori Minimum Toprak İşleme Uygulamasıyla; anız yangınlarının önlenmesi, toprak yapısının iyileştirilmesi, ekim nöbeti ve hasat sonrası anıza ekim yaparak üretim maliyetlerini düşürmek hedeflenmektedir. Çiftçiye 30 TL/da destek sağlanacaktır. Kategori Toprak ve Su Yapısının Korunması ile Erozyonun Önlenmesi için; setleme, perdeleme, taş toplama, direnaj, jips, malçlama, çiftlik gübresi, yeşil gübreleme gibi uygulamalardan en az ikisinin gerçekleştirilmesi gerekmektedir. Bu kategori altında ise çiftçi 60 TL/da destek alacaktır. Kategori Çevre Dostu Tarım Teknikleri uygulanmasını kapsamaktadır. Organik Tarım, İyi Tarım, Mini Spring, Damla Sulama gibi su kullanımını asgariye indirecek basınçlı sulama sistemleri ile Kontrollü İlaç ve Gübre Kullanımı Uygulamalarından herhangi ikisini gerçekleştirecek üreticiye 135 TL/da destek sağlanacaktır.

İlimize Merkez ilçeye bağlı aşağıda tabloda gösterilen köylerde uygulanması planlanan projede, her üç kategoride yayım çalışması yapıp köylerin toprak ve iklim özelliklerine göre kategori seçilecektir. Daha çok Çevre Dostu Tarım Tekniklerini içeren 3. Kategori teşvik edilerek, gün geçtikçe azalan su kaynaklarının korunması ve kontrollü kullanılacak ilaç ve gübreler ile kirlenmemesi hedeflenmektedir.

ÇATAK DESTEKLEMESİ

YILI	İŞLETME SAYISI (ADET)	DESTEKLENEN ALAN (DA)	DESTEKLEME MİKTARI (TL)
2014	2	28,810	1.830,90
2015	36	5.703,222	635.887,81
2016	101	14.570,299	1.340.046,54
TOPLAM	139	20.302,331	1.977.765,25

TARIMSAL YAYIM VE DANIŞMANLIK HİZMETLERİ DESTEKLEMELERİ

Kuruluş	Danışman Sayısı	İşletme Sayısı	2016 Yılı Ödeme Miktarı
Arı Yetiştiricileri Birliği	1	50	30.000,00
TOPLAM	1	50	30.000,00

ÇİFTLİK MUHASEBE VERİ AĞI (ÇMVA) DESTEKLEMESİ

Çiftlik Muhasebe Veri Ağı (ÇMVA), tarım işletmelerinin muhasebe verilerinin toplanması amacıyla oluşturulan bir sistem olup bu sistem kullanılarak tarımsal işletmelerin ekonomik yapıları etkin olarak izlenmektedir.

Sistemin faydaları şu üç başlıkta toplanabilir: • Tarımsal politikalar, • Çiftçinin işletmesinin ekonomik analizi, • Ulusal ve bölgesel kalkınma

Her şeyden önce ÇMVA sistemi bir örneklem araştırmasına dayanmaktadır.

Tarımsal işletmeler, Bakanlığımızın bildirdiği işletme tipleri ve ekonomik işletme büyüklüğüne göre belirlenmektedir.

2014 yılında sisteme dahil edilen ilimizde, 20 işletme kayda alınmıştır. Her işletmeye 375,00 TL ödeme yapılmıştır 2014 yılında 7.500,00 TL destekleme yapılmıştır.

2015 yılında sisteme dahil edilen ilimizde, 26 işletme kayda alınmıştır. Her işletmeye 425,00 TL ödeme yapılmıştır 2015 yılında 11.050,00 TL destekleme yapılmıştır.

2016 yılında sisteme dahil edilen ilimizde, 27 işletme kayda alınmıştır. Her işletmeye 500,00 TL ödeme yapılacaktır.

KOYUN VE KEÇİLERDE VERİMLİLİĞİ ARTIRMA PROJESİ KAPSAMINDA DAĞITIMI YAPILAN KOÇLAR

Yılı	Bütçesi			Koç Sayısı	Çiftçi Sayısı	Toplam Destekleme Tutarı (TL)	Nereden Temin Edildi
	Genel	Özel idare	Özkaynak				
2009	66	-	-	66	36	30.000	Ulaş TİM
2010	40	-	-	40	40	40.000	Ulaş TİM
2011	39	-	-	39	39	40.000	Gözlü TİM
2012	30	15	18	63	63	77.000	Malya TİM
2013	27	15	16	58	58	77.250	Gözlü TİM
2014	74	33	26	133	76	84.900	Bursa/Keles
2015	29	10	13	52	52	58.500	Çorum/İskilip
2016	43	12	15	70	70	118.700	Malya TİM
TOPLAM				521	434	526.350	

Yetiştirici elindeki düşük verimli koyun ırklarının verimini artırmak amacı ile hazırlanan “Koyun ve Keçilerde Verimliliği Artırma Projesi” kapsamında, 2014 yılına kadar ilimizde yaygın olarak bulunan Akkaraman ırkı koyun sürülerine katılacak damızlık koçlar İl Müdürlüğümüz ve Çankırı ili Damızlık Koyun Keçi Yetiştiricileri Birliği ile birlikte TİGEM’e bağlı işletmelerden temin edilerek yetiştiricilerimize dağıtımı yapılmıştır. Koyuncululuğu geliştirme ve saf akkaraman ırkı koç kullanımı sağlayarak ırk ıslahı için 70 adet damızlık Akkaraman ırkı koç alınarak 70 Birlik üyesi çiftçiye dağıtılmıştır.

Projenin tutarı 118.700,00-TL’ dir.

KIRSAL KALKINMA YATIRIMLARININ DESTEKLENMESİ

GENÇ ÇİFTÇİ PROJELERİNİN DESTEKLENMESİ

05.04.2016 tarih ve 29675 sayılı Resmi Gazete 'de yayımlanan "Kırsal Kalkınma Desteklemesi Programı Kapsamında "Genç Çiftçi Projelerinin Desteklenmesi" konulu 2016/16 sayılı tebliğ gereğince tarımda sürdürülebilirliğin sağlanması, genç çiftçilerin girişimciliğinin desteklenmesi, gelir düzeyinin yükseltilmesi, alternatif gelir kaynaklarının oluşturulması ve kırsalda genç nüfusun istihdamına katkı sağlayacak kırsal alandaki tarımsal üretime yönelik projelerin desteklenmesi amacıyla hazırlanan Genç Çiftçi Projelerinin Desteklemesi çalışmaları kapsamında, ilimizde süresi içerisinde başvuru yapan 2247 genç çiftçimizin müracaatları Genç Çiftçi Değerlendirme Komisyonumuzca değerlendirilmiş ve Bakanlığımızca ilimize tahsis edilen 148 proje için asil ve yedek listeler oluşturulmuştur. Asil Listelerden hak kazanan genç çiftçilerimizle hibe sözleşmeleri imzalanmış olup projeler genç çiftçiler tarafından gerçekleştirilmiştir.

Proje Kapsamında;

Büyükbaş Hayvancılık	:81	Örtü Altı Tesisi	:7
Küçükbaş Hayvancılık	:29	Kapama Meyve Bahçesi	:4
Arıcılık	:25	Kanatlı	:2

Adet olmak üzere toplam 148 adet projeye Bakanlığımızca **4.440.000 TL** destekleme ödeneği ayrılmış olup bunun **4.435.800 TL'** nın ödemesi yapılmıştır.

Proje kapsamında desteklenen Büyükbaş ve Küçükbaş hayvancılık projeleri için TİGEM ile sözleşmeler imzalanmış olup hayvan alımları TİGEM tarafından gerçekleştirilmektedir. TİGEM tarafından temin edilen hayvanların dağıtımına başlanmış olup dağıtımı yapılanlar;

Büyükbaş Hayvancılık Projeleri

Merkez İlçe (13 Proje 78 Baş)	Ilgaz (8 Proje 48 Baş)	Eldivan (4 Proje 24 Baş)
Korgun (3 Proje 18 Baş)	Yapraklı (2 Proje 12 Baş)	Şabanözü (3 Proje 18 Baş)
Çerkeş (8 Proje 48 Baş)	Orta (8 Proje 48 Baş)	Kızılırmak (10 Proje 60 Baş)

Küçükbaş Hayvancılık Projeleri (Morkaraman)

Merkez İlçe (1 Proje 40 Baş) Orta (1 Proje 40 Baş) hayvan dağıtımı gerçekleştirilmiştir.

31.12.2016 tarihi itibarıyla dağıtımı yapılacak 1080 adet küçükbaş hayvanımız kalmıştır.

Hayvancılık projeleri için dağıtımlar tamamlandığında 486 adet büyükbaş, 1160 adet küçükbaş hayvan ilimize kazandırılmış olacaktır. İlimizde toplam 25 adet arıcılık projesi tamamlanmış olup proje sahiplerine proje başı 40 olmak üzere toplam 1000 arılı kovan ile arıcılık alet ve malzemeleri desteklenmiştir. Arıcılık projelerine ilimizde toplam 750.000 TL hibe ödemesi yapılmıştır. Örtü altı projesi kapsamında ilimizde toplam 7 adet sera yapımı gerçekleşmiş proje kapsamında 205.200 TL hibe ödemesi yapılmıştır. Yapılan bu seralar 1'er da olmak üzere toplamda 7 da alanda örtü altı üretimine katkı sağlayacaktır. Meyve Bahçesi proje konusunda 4 adet kapama bahçe tesis edilmiş olup toplamda 30 da alan için 120.000 TL hibe ödemesi yapılmıştır.

TARIMA DAYALI EKONOMİK YATIRIMLARIN DESTEKLENMESİ PROGRAMI

30.04.2015 tarih ve 29342 sayılı resmi gazetede yayımlanan Kırsal Kalkınma Yatırımlarının Desteklenmesi Programı Kapsamında 2015/16 sayılı tebliğ gereği 10. Etaptan ilimizde müracaatta bulunan Çankırı Un A.Ş.'ne ait Tohum İşleme ve Paketleme Tesisi 01.10.2016 tarihinde tamamlanmıştır. Çankırı Un A.Ş.'ne ait proje; Şabanözü Organize Sanayi Bölgesinde tesis edilmiş olup Hibeye Esas Proje tutarı 2.425.167 TL dir. Proje kapsamında sözkonusu firmaya 1.212.121,81 TL hibe ödemesi yapılmıştır.

KKYDP Kapsamında Tarıma Dayalı Ekonomik Yatırımların Desteklenmesi 11.Etap Tebliği 21.10.2016 tarih ve 29864 sayılı gazetede (Tebliğ No: 2016/37) yayımlanmıştır. Destekleme müracaatları 21.10.2016 tarihi ile 04.12.2016 tarihleri arasında www.tarim.gov.tr adresinden Online olarak yapılmıştır. Projelerin değerlendirme çalışmaları devam etmektedir.

ÇİFTÇİLERE - YETİŞTİRİCİLERE YAPILAN DESTEKLER

Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığımızca Çankırı genelinde 10.000 çiftçiye 2015 Yılında yaklaşık olarak 34.000.000,00 TL destek yapılmıştır.

DESTEKLEME TÜRÜ	2014 YILI	2015 YILI	2016 YILI
Mazot Desteği	3.421.862,71	3.569.478,17	0
Kimyevi Gübre Desteği	4.381.028,39	4.754.861,52	0
Toprak Analizi Desteği	138.877,68	135.824,82	0
Sertifikalı Tohumluk kull. Desteklemesi	613.713,23	780.292,22	90.227,60
Sertifikalı Fidan Desteklemesi	3.910,00	-	0
Yem Bitkileri Desteklemesi	703.367,37	858.762,84	0
Yağlık Prim uygulamaları	38.000,00	69.357,05	0
Yurtiçi Sertifikalı Tohum Üretim Desteklemesi	42.000,00	47.000,00	0
Hububat Fark Desteklemesi	8.000.000,00	8.115.651,95	7.245.843,46
Çevre amaçlı tarım arazi. Kor. Projesi (çatak)	1.830,90	635.887,81	1.340.046,54
Çiftlik Muhasebe Veri Ağı (Çmva) Destek.	7.500,00	11.050,00	0
Kooperatif Yatırım Projeleri	-	-	0
Kırsal Kalk. Eko. Yatırımlar+Genç Çiftçi desteği	399.875,08	1.212.593,50	5.647.921,81
Kırsal Kalk. Makine Ekip. Sulama Desteği	1.193.104,60	-	0
İl Özel İdare	634.836,84	963.699,30	1.313.264,24
Tarımsal Yayım ve Danışmanlık Destek.	336.000,00	211.200,00	30.000,00
Su Ürünleri ürün desteği Desteği	13.000,00	13.000,00	0
Hayvan Hastalıkları Tazminat Desteği	138.321,08	834.161,87	225.794,62
Arıcılık Desteği	361.930,00	376.530,00	379.300,00
Çiğ Süt Desteği	455.342,84	783.158,55	300.255,34
Anaç Sığır Desteği	4.645.130,00	5.487.115,00	0
Anaç Manda Desteği	246.400,00	268.000,00	0
Buzağı Desteklemesi	594.855,00	635.975,00	57.050,00
Tiftik Üretiminin Desteklenmesi	65.560,00	30.321,50	49.852,00
Anaç Koyun-Keçi Desteklemesi	1.735.020,00	1.872.860,00	0
Besilik Erkek Sığır Desteklemesi	829.399,40	421.950,00	74.600,00
Hay.Gen Kay. Koruma K.baş (Akkaraman)	742.690,00	757.491,55	903.200,00
Hay.Gen Kay. Koruma B.baş (Yerli Kara)	138.500,00	152.350,00	0
Sürü Yöneticisi İstih. Destek.	195.000,00	355.000,00	0
Organik Arıcılık Desteklemesi	14.495,00	-	0
Malak Desteği	-	50.250,00	0
TOPLAM	30.091.368,12	33.401.991,75	17.657.355,61

* Desteklemelerin icmalleri alınmadığından ve işlemleri devam ettiğiinden henüz kesinleşmemiştir.

**2016 YILI
DESTEKLEME BİRİM FİYATLARI**

S N	Mazot ve Gübre Desteği	(TL/da)	
1	Mazot ve Gübre	11	
S N	Organik Tarım Desteği	(TL/da)	
1	1. Kategori Üretim	100	
2	2. Kategori Üretim	70	
3	3. Kategori Üretim	30	
4	4. Kategori Üretim	10	
S N	Organik Hayvancılık Desteği	(TL/kovan)	
1	Anlı Kovan	10	
S N	İyi Tarım Desteği	(TL/da)	
1	Meyve, Sebze	50	
2	Ötüaltı	150	
3	Süs Bitkileri, Tıbbi Aromatik Bitkiler	100	
S N	Yurt içi Sertifikalı Tohum Kullanım Desteği	(TL/da)	
1	Buğday, Arpa	8,5	
2	Yonca, Yer Fıstığı	15	
3	Tritikale, Yulaf, Çavdar	6	
4	Çeltik	8	
5	Nohut, Kuru Fasulye, Mercimek, Soya Fasulyesi	20	
6	Susam, Kanola, Aspir	4	
7	Patates	80	
8	Korunga, Fiğ, Yem Bezelyesi	10	
9	Orijinal ve üstü tohumluk kullananlar	ilave %50	
S N	Fark Ödemesi Destekleri	(Krş/kg)	Sözleşmeli
1	Yağlık Ayçiçeği	40	6
2	Kütlü Pamuk	75	-
3	Soya Fasulyesi	60	3
4	Kanola	50	4
5	Aspir	55	9
6	Dane mısır	2	-
7	Buğday, Arpa, Yulaf, Çavdar, Tritikale	5	-
8	Çeltik	10	-
9	Kuru Fasulye, Nohut, Mercimek	30	-
10	Zeytinyağı	80	-
Fark Ödemesi Kapsamında Desteklenen Bölgeler Ve Ürünler			
Orta Kızılırmak Havzası	Arpa, Aspir, Buğday, Çavdar, Çeltik, Dane Mısır, Kanola, Kuru Fasulye, Mercimek, Nohut, Tritikale, Yağlık Ayçiçeği, Yulaf		
Orta Anadolu	Arpa, Aspir, Buğday, Çavdar, Dane Mısır, Kanola, Kuru Fasulye, Mercimek, Nohut, Soya Fasulyesi, Tritikale, Yağlık Ayçiçeği, Yulaf		

**2016 YILI
DESTEKLEME BİRİM FİYATLARI**

S N	Yurt İçi Sertifikalı Fidan, Çilek Fidesi ve Standart Fidan Kullanım Desteği	Standart (TL/da)	Sertifikalı (TL/da)
1	Bodur meyve fidan türleri ile bahçe tesisi	150	400
2	Yarı bodur meyve fidan türleri ile bahçe tesisi	150	350
3	Bağ, zeytin ve diğer meyve fidanları ile bahçe tesisi	100	280
4	Aşılama ile çeşit değiştirme	-	250
5	Virüsten ari fidanlara ilave olarak	50	100
6	Sertifikalı çilek fidesi	-	350
7	Antepfıstığı anacı ile bahçe tesisi	100	280
8	Patates sığılı görülen alanlarda ve güvenlik kuşağında fidan kullanımı	Aldığı desteğe %50 ilave	Aldığı desteğe %50 ilave
9	Sanayiye yönelik çeşitlerde ilave destek	-	Aldığı desteğe %50 ilave
10	Geleneksel zeytin bahçelerinin rehabilitasyonu	100	
S N	Yurt İçi Sertifikalı Fidan Üretim Desteği	Aşılı (TL/Adet)	Aşısız (TL/Adet)
1	Sertifikalı Sınıfında Tüm Çeşitler	1	0,5
S N	Yurt İçi Sertifikalı Tohum Üretim Desteği		(TL/kg)
1	Buğday, Patates		0,10
2	Arpa, Triticale, Yulaf, Çavdar		0,08
3	Çeltik		0,25
4	Nohut, Kum Fasulye, Mercimek, Aspir		0,50
5	Korunga, Fiğ, Yem Bezelyesi		0,75
6	Soya		0,35
7	Kanola		1,20
8	Susam		0,60
9	Yonca		2
10	Yer Fıstığı		0,80
11	Orijinal ve Üstü Tohumluk Üretimi	Orijinal / Temel 2-3	Aldığı desteğe %50 ilave
		Orijinal / Temel 1	Aldığı desteğe %100 ilave
		Ön Elit/Elit	Aldığı desteğe %500 ilave
		Süper Elit	Aldığı desteğe %2000 ilave

**2016 YILI
DESTEKLEME BİRİM FİYATLARI**

S N	Buzağı/Malak Desteği	(TL/baş)
1	4 ay ve üzeri buzağı/malak (81 il)	350
2	Soy kütüğü (81 il)	500
3	Döl kontrolü	50 (ilave)
S N	Arıcılık Desteği	(TL/adet)
1	Anlı kovan	10
S N	Yem Bitkileri Desteği	(TL/da)
1	Yonca (sulu)	60 TL/da/yıl
2	Yonca (kuru)	35 TL/da/yıl
3	Korunga	45 TL/da/yıl
4	Tek yıllıklar	40
5	Silajlık tek yıllıklar	55
6	Silajlık mısır (sulu)	90
7	Silajlık mısır (kuru)	45
8	Yapay çayır-mera	150
9	Patates sigili görülen alanlarda yem bitkileri desteği	Aldığı desteğe ilave %50
S N	Atık Desteği	(TL/baş)
1	Büyükbaş hayvan atıkları (aşılama sonrası)	400
2	Küçükbaş hayvan atıkları (aşılama sonrası)	100
S N	Hastalıktan Ari İşletme Desteği	(TL/baş)
1	Hastalıktan ari işletme	200
2	Onaylı süt çiftliği	60 (ilave)
S N	Aşı Desteği	(TL/baş)
1	Şap Aşısı (Büyükbaş)	0,75
2	Şap Aşısı (Küçükbaş)	0,50
3	Brucellosis (Büyükbaş)	1,50
4	Brucellosis (Küçükbaş)	0,50
5	Küpe Uygulama Desteği	1

**2016 YILI
DESTEKLEME BİRİM FİYATLARI**

S N	Biyolojik ve Biyoteknik Mücadele Desteği		(TL/da)	
1	Biyoteknik mücadele desteği		110	
2	Biyolojik mücadele desteği		350	
Örtüaltı paket toplamı			460	
3	Biyoteknik mücadele desteği		35	
4	Biyolojik mücadele desteği		35	
Açık alanda paket toplamı			70	
S N	Su Ürünleri Desteği		(TL/kg)	
1	Alabalık	250.000 kg'a kadar (250.000 kg dâhil)	0,65	
		250.001-500.000 kg	0,325	
2	Yeni türler	250.000 kg'a kadar (250.000 kg dâhil)	1	
		250.001-500.000 kg	0,5	
3	Midye		0,05	
4	Kapalı sistem üretim		0,50	
S N	Hayvan Gen Kaynakları Desteği		(TL/baş/kovan)	
1	Büyükbaş hayvan koruma		550	
2	Küçükbaş hayvan koruma		80	
3	Sığır pedigrili koruma		800	
4	Arı koruma		40	
5	Halk elinde küçükbaş hayvan ıslahı		Elit sürü yavru	70
			Taban sürü	40
6	Halk elinde manda ıslahı		850	
7	Damızlığa ayrılan manda yavrusu		200	
8	Damızlık erkek materyal (koç ve teke)		200	
S N	Organik Hayvancılık Desteği		(TL/kovan)	
1	Anlı Kovan		10	